Anul al 66-lea

6 PAGINI 4 LEI

P

Nr. 204 Vineri 2 Septembrie 1949

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir G-rale P. T. T. Nr. 20.064/939.

ABONAMENTE
CAPITALA
Lei 575 pe 6 luni
Lei 320 pe 3 luni
Lei 100 pe lună
Autorităţi, Instituţii
Lei 5.000 1 an

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
TIPOGRAFIA
„UNIVERSUL"
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10.

ABONAMENTE
PROVINCIA
Lei 100 pe lună
Lei 320 pe 3 luni
Lei 575 pe 6 luni
PLATA PRIN CEC
7999

APARE
SUB CONDUCEREA UNUI
COMITET DE DIRECŢIE

CINCI ANI DELA INTRAREA ARMATEI SOVIETICE ELIBERATOARE ÎN BUCUREŞTI

O USTURĂTOARE LECŢIE DATĂ FASCIŞTILOR DELA BELGRAD

Guvernul fascist dela Belgrad continuă şirul de calomnii la adresa Uniunii Sovietice, marea eliberatoare faţă de care — în ciuda voinţei grupului Tito — recunoştinţa popoarelor Jugoslaviei nu se va stinge niciodată.

Pentru a înşela aceste popoare, ca să le poată vinde mai uşor stăpânilor lui occidentali, guvernul jugoslav nu se dă îndărăt dela ruşinoasa — şi zadarnica — îndeletnicire de a stropi cu noroiul insinuărilor şi bârfelilor sale, prestigiul imens şi permanent de care se bucură Uniunea Sovietică în rândurile tuturor popoarelor lumii.

Adevărul, aşa cum a fost arătat cu fermitate de către notele de răspuns ale guvernului sovietic către guvernul jugoslav, este că nu guvernul sovietic, ci clica dela Belgrad a trădat drepturile popoarelor jugoslave la Carintia slovenă. Guvernul sovietic a susţinut mereu, cu ocazia diferitelor negocieri internaţionale, drepturile legitime ale Jugoslaviei la Carintia slovenă; aceasta, până în momentul când a devenit clar că guvernul Tito a renunţat cu laşitate la propriile sale cereri. Numai atunci guvernul sovietic a încetat să mai susţină revendicările guvernului jugoslav.

In adevăr, în virtutea cărei logici — în afara aceleia a şarlatanilor politici dela Belgrad — un guvern poate fi ţinut să susţină revendicări când cei ce le formulează au renunţat ei înşişi la ele? Există doar cunoscuta scrisoare a lui Kardelj către d. Vâşinschi, — document de care, aşa cum arată nota sovietică publicată ieri, guvernul jugoslav nu poate scăpa ca de propria-i umbră — scrisoare prin care guvernul dela Belgrad declară făţiş că e gata să renunţe la cererile drepte ale Jugoslaviei, referitoare la Carintia slovenă. Guvernul sovietic a arătat atunci că nu e necesar ca guvernul jugoslav să renunţe la aceste revendicări, întrucât ele sunt juste şi posibile de obţinut. Totuşi grupul Tito, traficant al intereselor naţionale ale Jugoslaviei, încunoştiinţează guvernele apusene despre toate acestea, renunţând a mai formula revendicări. In acelaş timp, guvernul jugoslav ar fi vrut ca la ultima conferinţă a miniştrilor de externe, dela Paris, delegaţia sovietică să continue a cere pentru Jugoslavia Carintia slovenă, pentru a se crea astfel un pretext de conflict şi de neînţelegere între delegaţiile celor patru puteri. Aşa dar, guvernul jugoslav a acţionat şi continuă să acţioneze ca agentură provocatoare, în solda imperialiştilor aţâţători la un nou război. Putea guvernul sovietic să se complacă intrigilor perfide ale provocatorilor titoişti? Nu putea, pentrucă guvernul sovietic duce consecvent o politică de pace şi de colaborare internaţională, adică politică exact contrară aceleea pe care o slujeşte guvernul fascist al Jugoslaviei.

Nota guvernului sovietic, publicată ieri, caracterizează limpede agentura fascistă a lui Tito ca trădătoare a intereselor naţionale ale Jugoslaviei, dat fiind că domnilor dela Belgrad le sunt mai scumpi dolarii decât independenţa propriului lor popor. Ei au trădat popoarele jugoslave, trădând în acelaş timp lagărul păcii şi al democraţiei, dezertând cu arme şi bagaje în lagărul duşman păcii şi libertăţii popoarelor. Strălucită este caracterizarea pe care o face nota sovietică acestui grup de trădători, calificându-i drept nu numai simpli dezertori, ci dezertori răuvoitori, cari încearcă să lovească laş şi cu arme josnice în lagărul din care au dezertat. Mai mult, ei nu sunt numai simpli dezertori răuvoitori ci dezertori răuvoitori lăudăroşi, cari consideră faptele lor murdare drept acte eroice şi cari se cred puternici ca potaia din fabulă, care latră la elefant.

Popoarele lumii — între ele şi popoarele jugoslave — sunt scârbite de mult de atitudinea clicii lui Tito. Popoarele lumii — implicit cel jugoslav — înconjoară cu simpatia şi ataşamentul lor neţărmurit marea eliberatoare, Uniunea Sovietică, conducătoarea luptei pentru pace a milioanelor de oameni cinstiţi din întreaga lume.

Trădătorii fascişti dela Belgrad vor primi usturătoare lecţii câtă vreme vor continua să ultragieze aceste sentimente nobile ale popoarelor şi să unelteasca împotriva păcii şi democraţiei.

DELEGAŢIA R.P.R. LA CONGRESUL MONDIAL AL TINERETULUI A PLECAT LA BUDAPESTA

Marţi seara, a plecat spre Budapesta delegaţia tineretului muncitor din ţara noastră, în frunte cu d. Petre Lupu, secretar al C.C. al U.T.M., pentru a participa la lucrările celui de al doilea Congres Mondial ai Tineretului.

La plecare au fost de faţă d-nii Teohari Georgescu secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, ministru al Afacerilor Interne, Pavel Lala, Paul Cornea, Victor Orşa, secretari ai C.C. al U.T.M.

Deasemeni, pe peronul Gării de Nord se aflau mii de tineri muncitori care au venit să ureze tovarăşilor lor drum bun şi spor la muncă. (Agerpres).

RENAŞTEREA MIŞCĂRII SINDICALE

1 Septembrie 1944 — dată importantă în istoria plină de frământări a mişcării sindicale româneşti. Abia câteva zile trecuseră de când glorioasa Armată Sovietică, zdrobind fiara hitleristă, eliberase cea mai mare parte a teritoriului nostru. Poporul român se trezea la o viaţă nouă.

Mişcarea sindicală renăştea, dovedind, pentru a nu ştiu câtă oară, în istorie, ce zadarnice sunt zvârcolirile tuturor acelora care încearcă să se pună de-a curmezişul evenimentelor. Ea avusese de luptat şi cu reacţiunea şi cu trădătorii muncitorimii care au căutat să-i zdruncine unitatea. Se năruiau acum planurile de dezbinare a muncitorimii, se risipeau visurile celor care credeau că vor putea ademeni pe oamenii muncii în formaţiuni profesionale, apolitice, simple instrumente în mâinile clicei exploatatoare.

1 Septembrie 1944: Din iniţiativa Partidului Comunist Român ia fiinţă comisia specială de reorganizare a mişcării sindicale din România, care să activeze până la adunarea congresului muncitorilor liberi. In drumul deschis de Armata eliberatoare, sarcini noui stăteau înaintea mişcării sindicale reorganizate. An cu an, oamenii muncii le-au văzut realizate. In faza construirii socialismului sunt însă deschise de acum înainte etape importante de străbătut. După încheierea primului plan, va veni altul apoi primul nostru mare plan, de stat, plan de lungă durată. O industrie grea, chezăşie a independenţei noastre, va creia baza materială pentru procesul de socializare a agriculturii. Pentru aceste măreţe înfăptuiri, sindicatele vor trebui să mobilizeze pe toţi oamenii muncii. Şi această luptă va fi câştigată pentrucă solidaritatea oamenilor muncii din ţara noastră se împleteşte cu solidaritatea internaţională a oamenilor muncii din lumea întreagă, care prin Federaţia Sindicală Mondială şi prin alte importante organizaţii de massă, sunt garanţia voinţei de neclintit a păcii împotriva aţâţătorilor la război.

AL. D. P.

SOLEMNITATEA ÎNMÂNĂRII DIPLOMELOR ŞI INSIGNELOR CELOR 212 LAUREAŢI AI PREMIULUI STALIN

Moscova, 31 (Agerpres).—După cum anunţă TASS, la 30 August a avut loc solemnitatea înmânării diplomelor şi insignelor celor 212 laureaţi ai premiului Stalin, distinşi cu acest înalt titlu pentru realizări obţinute în domeniul inovaţiilor şi transformărilor radicale aduse în procesele de producţie, în cursul anului 1948. Academicianul Alexandru Nesmeianov, preşedintele comitetului pentru decernarea premiului Stalin în domeniul ştiinţei şi al invenţiilor a înmânat celor distinşi diplomele primite şi i-a felicitat pentru recunoaşterea înaltelor lor merite în faţa patriei urându-le succes în activitatea lor viitoare.

Prima diplomă de laureat a fost înmânată cunoscutului savant metalurgist sovietic, academician Ivan Bardin, vicepreşedinte al Academiei de Ştiinţe din URSS. El a fost distins cu înaltul titlu de laureat al premiului Stalin pentru contribuţiile sale în domeniul tehnologiei şi introducerea folosirii oxigenului pentru intensificarea proceselor de ardere din cuptoarele Martin.

Printre muncitorii-inovatori fruntaşi din Moscova care au primit diplomele de laureaţi ai premiului Stalin sunt: Valentina Hrisanova, şefa brigăzii de tineret dela uzina de lămpi electrice, Alexei Marcov, maestru în metodele rapide de tăiere a metalelor, Boris Burlacov, autorul unor noui metode de exploatare a instalaţiilor depe vase şi aţii.

STAHANOVISMUL A ÎMPLINIT 14 ANI

„Mişcarea cea mai vie şi cea mai de neînvins a timpului nostru", aşa cum numeşte marele Stalin mişcarea stahanovistă, — a împlinit 14 ani. De 14 ani muncitorii din fabricile, uzinele, atelierele şi depe ogoarele Ţării Sovietice perpetuează experienţa dobândită în noaptea de 30 spre 31 August 1935 la mina Centralnaia-Irmino din bazinul carbonifer al Doneţului de către minerul Alexei Stahanov.

Stahanovismul s'a născut şi a luat de îndată un avânt nemaipomenit, într'o perioadă în care industria Uniunii Sovietice atingea un nivel de 7 ori mai mare decât cel dinaintea războiului iar colhozurile singure (fără sovhozuri) dădeau cu peste 400 miloane de puduri mai mult decât dăduseră în 1913 moşierii, chiaburii şi restul ţărănimii, laolaltă. In perioada aceasta în care se naşte mişcarea stahanovistă, industria şi agricultura, transporturile, sunt înzestrate cu un imens material tehnic modern. Mii şi mii de noi maşini şi maşininunelte, tractoare şi maşini agricole, locomotive şi vagoane, umpleau halele, depozitele, şantierele. Dar aceste nenumărate produse ale muncii oamenilor sovietici trebuiau însufleţite, conduse, mânuite. Oamenii trebuiau să pătrundă în mântecele maşinilor, tractoarelor, vapoarelor şi să le urnească din loc, să le stăpânească.

Şi dacă la începutul acestei perioade răsuna dealungul Ţării Sovietice lozinca: „tehnica în perioada de reconstrucţie hotărăşte totul" — făcând să vibreze în sufletele constructorilor lumii noi cuvântul „Tehnică... tehnică..." în momentul acela când tehnica, ca orişice fortăreaţă, n'a putut rezista năvalnicului avânt al oamenilor sovietici, alta era lozinca.

„Pentru a pune tehnica în mişcare şi a o folosi până la capăt ne trebuesc oameni care să fie stăpâni pe tehnică, ne trebuesc cadre care să fie în stare a-şi însuşi şi a folosi această tehnică după toate regulile artei. Tehnica, fără de oameni care să şi-o fi însuşit este moartă".

(I. V. Stalin, Mai 1935)

...Şi litere mari roşii, zugrăvesc într'un panou imens, dela un capăt la altul al Uniunii Sovietice cuvintele genialului Stalin: „Cadrele hotărăsc totul!"...

Hotărăsc forţa ţării socialismului, hotărăsc progresul ei, hotărăsc invincibilitatea ei..

In lupta pentru formarea accelerată a cadrelor tehnice, pentru însuşirea rapidă a tehnicei noi, pentru ridicarea neîncetată a productivităţii muncii — se naşte mişcarea stahanovistă.

Minerul Alexei Stahanov extrage într'un singur schimb 102 tone de cărbune, întrecând de 14 ori normele obişnuite de extragere a cărbunelui. Dar cum a reuşit să facă asta? A depus de 14 ori mai multe eforturi? S'a prefăcut în supra om?

„La prima consfătuire a stahanoviştilor, ţinută la Kremlin în Noembrie 1935, I. V. Stalin spunea printre altele:

„Uitaţi-vă bine la tovarăşii stahanovişti. Ce fel de oameni sunt ei? Ei sunt mai ales muncitori tineri şi muncitoare tinere sau de vârstă mijlocie, oameni culţi şi cu serioase cunoştinţe tehnice, care dau pildă de exactitate şi precizune în muncă.

Nicolae Răzvan

(Continuare in pag. 2-a)

... Se împlinesc astăzi cinci ani de când — la o săptămână după 23 August 1944 — infanteria, artileria şi blindatele eliberatore ale Armatei Sovietice au intrat în Capitala României, continuându-şi apoi marşul lor, semănat cu jertfe şi acoperit cu glorie, până în şi dincolo de bârlogul incendiatorului celui de al doilea război mondial, incendiator care, acum zece ani, îşi năpustise monstruoasa „maşină de război" asupra Poloniei. Dela salvele ucigătoare, trase la 1 Sept. 1939, de „Panzerdivizioanele" nemţeşti care escaladau tâlhăreşte graniţa de Vest a Poloniei, — dela aceste salve s'a aprins nimicitorul incendiu mondial, cel mai crâncen război pe care l-a cunoscut istoria omenirii.

In ultimul deceniu, omenirea şi-a trăit cea mai sguduitoare epopee a istoriei sale.

Spun „epopee", — nu „dramă". Şi aceasta, pentrucă — datorită formidabilei puteri şi concepţiei Ţării Socialismului — din încleştarea celui de al doilea război mondial n'a sucombat omenirea ci a sucombat cel mai odios duşman al ei: imperialismul fascist, — n'a sucombat lumina ci a sucombat întunericul, — n'a învins barbaria, ci au învins forţele progresului. Acum zece ani, — se părea că civilizaţia umană îşi trăeşte crepusculul. Astăzi, — cel peste două miliarde de oameni ai muncii, depe tot globul muncesc şi luptă pentru o pace dreaptă şi durabilă, pentru progresul economic şi spiritual, pentru viitorul omenirii.

In plin focar al războiului, poporul nostru a participat şi el, din plin, la această epopee. La 1 Septembrie 1939 — la auzul veştilor despe mişelescul „Blitzkrieg" al lui Hitler — fiecare om cu omenie din ţara noastră s'a cutremurat de scârbă în faţa barbariei mecanizate, împopoţănate cu „Adler"-ul şi „Capul de mort", a hoardelor hitleriste. Şi fiecare om cu judecată a presimţit că şi peste noi se va rostogoli monstruoasa „maşină de război" germană. Aşa cum s'a şi întâmplat: lăcustele cu cruci încârligate neau cutropit şi pe noi. Tăvălugul lui Hitler — la care se înjugaseră asupritorii şi jefuitorii interni — ne-a împins poporul în criminalul război din Răsărit. Iar poporul — adică milioanele de muncitori din fabrici, uzine şi întreprinderi, milioanele de plugari truditori şi de intelectuali cinstiţi şi patrioţi — poporul a scrâşnit, a sângerat. Dar n'a disperat. Poporul muncitor a ştiut că va veni un 23 August. Şi această zi a venit adusă de victoriile de al doilea război mondial, cinci ani după 23 August şi intrarea Armatei Sovietice în Capitala României — poporul nostru nu numai că a apucat zorile întrezărite acum cinci ani, dar a şi început să trăiască lumina primelor zile ale noului ere din istoria sa: ajutată de Uniunea Sovietică şi de ţările de democraţie populară şi condusă de poporul muncitor, de oamenii muncii în frunte cu Partidul Muncitor Român — Republica noastră Populară se bucură din plin de pace şi face paşi tot mai mari şi mai vârtoşi către orânduirea socialistă.

Cine a sdrobit imperialismul fascist, cine i-a adus omenirii pacea după cel de al doilea război mondial, cine garantează astăzi pacea mondială? Cine altcineva, decât Uniunea Sovietică, în care omenirea muncitoare a văzut întotdeauna cel mai puternic baştion al păcii, al înţelegerii între popoare, al progresului. Acest rol, de importanţă mondială şi l-a îndeplinit cu prisosinţă Uniunea Sovietică în timpul războiului, şi-l îndeplineşte la fel şi astăzi.

Pentru poporul sovietic a fost oare războiul anti-hitlerist numai un război cu caracter strict naţional, de apărare exclusivă a Patriei socialiste? Nu, n'a fost aşa. Tot la 3 Iulie 1941, Generalissimul Stalin a insuflat poporului sovietic mândria misiunii sale istorice, de eliberator al omenirii incendiate: „Scopul acestui război pentru Apărarea Patriei, dus de întregul popor împotriva asupritorilor fascişti, este nu numai lichidarea primejdiei care ameninţă ţara noastră, dar şi ajutorarea tuturor popoarelor Europei care gem sub jugul fascismului german."

Popoarele au înţeles atunci, la 3 Iulie 1941, mesagiul îmbărbătător al Generalissimului Stalin. Patrioţii cari umpleau închisorilor şi lagărele

Constantin Olariu

(Continuare in pag. 3-a)

Populaţia fraternizează pe străzile Bucureştilor cu ostaşii Armatei Sovietice

Ostaşii români şi oameni ai muncii întâmpină cu bucurie unităţile sovietice.

FESTIVALUL MONDIAL AL TINERETULUI ŞI STUDENŢILOR DELA BUDAPESTA A CONSTITUIT O IMPUNĂTOARE MANIFESTAŢIE A VOINŢEI DE PACE A TINERETULUI DEMOCRAT DIN ÎNTREAGA LUME

Relatările unor delegaţi ai tineretului muncitor din ţara noastră

Am rugat câţiva delegaţi să ne relateze impresiile lor cu privire la grandioasa manifestaţie pentru pace, care a fost Festivalul dela Budapesta.

„Sublocotenentul Sferlea Teodor, din'o unitate din Bucureşti, ne declară, despre Festivalul Mondial al Tineretului următoarele:

— Impresii din această mare sărbătoare a tineretului mondial? Nici nu ştiu cu ce să încep, fiindcă e foarte greu să culegi din noianul de întâmplări pe care le-am trăit în tot timpul Festivalului. Dar s'o luăm metodic şi o să ne descurcăm uşor, ne declară rămâind tânărul sublocotenent al Armatei R.P.R.

Mai întâi de toate, trebuie să vorbesc despre primirea făcută. A fost ceva cum nu ne-am aşteptat. Dela intrarea pe teritoriul maghiar şi până la Budapesta, peste tot am fost primiţi cu multă căldură, nu numai de către tineret, ci şi de oameni maturi. La Budapesta deasemeni. Pretutindeni am fost înconjuraţi cu multă simpatie. Şi nu numai noi, ci toate delegaţiile, fără deosebire. Tot Festivalul de altfel a fost o manifestaţie uriaşă de luptă pentru pace şi pentru unitate a tineretului.

Dintre delegaţi m'au impresionat puternic Comsomoliştii, care au fost fără discuţie, elementul de frunte al Festivalului, atât ca disciplină, ca atitudine din punct de vedere moral şi politic cât şi ca rezultate obţinute în întreceri. Au fost cei dintâi la producţii artistice, la sport, în absolut toate întrecerile. Pentru noi ca şi pentru ceilalţi delegaţi, Comsomoliştii au rămas exemple de urmat şi culmi de atins.

Momente impresionante din desfăşurarea Festivalului? Multe. Dar cu deosebire m'a mişcat momentul deschiderii festivalului, când tânărul sovietic Radik Iurkin supravieţuitor al Tinerei Gărzi, a ridicat pavilionul şi când sute de porumbei — simbolul păcii — şi-au luat zborul.

Al doilea moment impresionant a fost depunerea jurământului pentru apărarea păcii şi a unităţii tineretului de pretutindeni, moment solemn cu care s'a închis Festivalul. Jurământul a fost rostit de Guy de Boisson, preşedintele F.M.T.D.-ului după care toate delegaţiile, în limba maternă au rostit de trei ori: Jurăm!

Toate delegaţiile din republicile democrate populare au beneficiat de condiţii optime de prezentare datorită grijii speciale a regimurilor de democraţie populară. Nu tot aşa s'a întâmplat cu delegaţiile din apus, a căror participare a fost îngreunată de tot felul de formalităţi, menite să-i descurajeze. Dar ei n'au cedat. De pildă, un delegat german din zonele apusene mi-a spus că deşi li s'a dat paşaport, totuşi nu li s'a dat acces la bărci pentru trecerea Elbei sau a Oderului, aşa că mulţi au trecut înnotând.

Am luat un strâns contact şi cu ostaşii maghiari şi ne-am putut da seama că azi armata maghiară nu mai este o armată a asupritorilor, ci e o armată de tip nou, gata să apere cuceririle poporului. Şovinismul a dispărut. Salutul cu care eram primiţi pretutindeni era: „Trăiască prietenia româno-maghiară".

M'a impresionat deasemeni eforturi de muncă ale poporului maghiar pentru refacerea ţării. Budapesta care a suferit enorm de mult de pe urma războiului este aproape refăcută. Se clădesc în special locuinţe muncitoreşti. Din cele văzute rezultă categoric că standardul de trai al poporului maghiar a crescut foarte mult.

Ca să încheie, ne spune tânărul sublocotenent, trebuie să declar că Festivalul dela Budapesta care a precedat deschiderea Congresului, a fost o uriaşă manifestaţie pentru pace şi unitate a tineretului de pretutindeni, strâns unit în jurul Uniunii Sovietice, bastionul păcii şi al libertăţii popoarelor.

Crainicii cavalului şi cimpoiului la Budapesta

Din furnicarul tineresc de pe hall — sporit şi cu iruţia delegaţilor cari tocmai au terminat şedinţa intimă de despărţire din sala de festivităţi a şcoalei — se desprind şi se îndreaptă spre noi doi dintre cei mai... tineri membri ai misiunii care a dus la Budapesta dorinţa de pace a tineretului muncitor din ţara noastră: **Cudalbu Ion** — de 14 ani — şi **Arion S. Gheorghe** de 13. Cel dintâi a ghicit rostul prezenţei noastre aci — la şcoala din Pitar Moş — şi ţine să ne împărtăşească şi impresiile sale asupra minunatelor clipe trăite timp de două săptămâni în mijlocul Festivalului Mondial, care a reunit în Capitala Republicii Populare Ungare pe reprezentanţii a 60 milioane de tineri de pe întreg globul.

Cudalbu Ion este originar din comuna Sarichioi, judeţul Tulcea. Nu are decât mamă. In toamnă — ne spune el — se va prezenta să dea examen de admitere în facultatea de muzică din Bucureşti. Pentrucă Cudalbu cântă din caval.

In Capitală — înainte de plecarea spre Budapesta — s'a întâlnit cu **Arion Gheorghe**, care cântă din cimpoi. Şi acesta e orfan de tată, este de fel din comuna Bătrâni (Prahova) şi are 4 clase primare. In trenul care-i purta spre locul uriaşei demonstraţii a tineretului mondial pentru pace, pentru independenţa popoarelor şi progres, au armonizat un cântec: **Spoitoreasa**, pe care l'au executat de 6 ori la Teatrul Maghiar, recoltând, prin originalitatea instrumentelor şi execuţia perfectă, aplauze furtunoase. Ion Cudalbu

(Continuare in pag. 2-a)

Populaţia Capitalei primeşte cu entuziasm trupele sovietice